

ІНСТИТУЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ ЗЕД МСП

Присухіна С.Л., Чайкова О.І.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Важливим аспектом сприяння ЗЕД МСП, є і інституційна інфраструктура. Не секрет, що, наприклад, цілий ряд країн, які успішно і вміло використовують потенціал та ініціативу МСП, давно не обходиться без спеціальних державних або пара-державних структур з підтримки малого бізнесу, що діють на федеральному рівні. Найбільш яскраві приклади - такі органи, як агентство "ДЖЕТРО" (Japan External Trade Organisation) в Японії та асоціація "ОСЕК (Бізнес-мережі)" в Швейцарії.

В останні роки в цій галузі проведено кілька досліджень і опубліковано ряд наукових праць, в українській економічній літературі цим проблемам присвячені роботи Д.Бабича, О.Білоруса, С.Біляцького, А.Бурляй, В.Величко, З.Варналія, О.Гаврилюка, І.Єгорова, В.Інякіна, С.Карбовника. Серед дослідників інших країн слід виділити роботи С.Камолова, Ф.Кауфмана, В.Лібернікеля, Я.Пташека, Г.Рексродта, А.Спартака, Я.Стеча, Д.Уілсона, І.Фамінського, Р.Хельма, Д.Альдонаса, С.Хаймера, С.Лолла, Т.Озави, А.Солтеса та ін.

Створена в 1958 році при Уряді Японії для просування національних товарів за кордоном, ДЖЕТРО в даний час фокусує свою діяльність на залученні прямих інвестицій в країну і допомоги малому та середньому бізнесу в максимізації їх експортного потенціалу. У цих цілях вона готує огляди зарубіжних ринків, поширює серед МСП ринкову інформацію, надає консультаційні послуги, формує торгові місії за кордон і т.д. Цією роботою займається 36 офісів ДЖЕТРО в Японії і більше 70 за межами країни, що мають там більше 850 співробітників. Особлива підтримка надається за п'ятьма пріоритетними експортними напрямками: машинобудівна продукція, текстиль і одяг, дизайн, харчові продукти і медійний контент. У коло обов'язків багатьох аналогічних структур входить також надання послуг і підтримка підприємцям малого та середнього бізнесу із залучення іноземних інвестицій. Багато в чому в рамках таких агентств діють інформаційні центри, виявляються навчально-консультаційні послуги.

Значну роль в останньому напрямку могли б, грати наші торгпредства за кордоном. Як зазначалося в Проекті концепції розвитку ЗЕД на період до 2020 року, вони повинні бути "раціонально вбудовані в систему виявлення та усунення торгових бар'єрів", однак, в роботі торгпредств як окреме і перспективний напрям допомогу МСП не виділено.